

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Voorwoord

van der Laarse, R.

Publication date

2012

Document Version

Final published version

Published in

Geboortegrond: vier eeuwen familie Salm

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van der Laarse, R. (2012). Voorwoord. In M. Hell, & E. Los (Eds.), *Geboortegrond: vier eeuwen familie Salm* (pp. 5). Vereeniging Familie Salm.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

voorwoord

prof dr R. van der Laarse

Niets lijkt vanzelfsprekender dan een familie, en niets blijkt lastiger te definiëren. Dit wordt treffend geïllustreerd aan de hand van dit familieboek over het honderdjarig bestaan van de Vereniging Familie Salm. Al bij de oprichting in 1912 zagen de stichters zich voor de keus gesteld: wie hoort er bij? Vanuit de vroegst traceerbare, zeventiende-eeuwse Amsterdamse stamouders zouden uiteindelijk alle leden van de mannelijke Salm-takken als lidmaat tot de vereniging worden toegelaten, maar afstammelingen in vrouwelijke lijn slechts tot in de tweede graad.

Latere generaties van deze maagschap werden dus niet meer tot de Salmen gerekend. Precies zoals in het geval van de vroegere ridderschappen, waarin voor edelen de eer van de familie met de in mannelijke lijn vererfde stamgoederen was verbonden, zou deze seksebeperking echter op langere termijn desastreus blijken voor de continuïteit van het geslacht. De naam Salm en daardoor ook het voortbestaan van de familievereniging kwam in gevaar. Door een statuutswijziging zijn echter vandaag de dag de vereniging en de familie Salm springlevend, ook al is het aantal échte Salmen inmiddels verre in de minderheid, dragen steeds meer verenigingsleden namen als Wijs, Loosjes of Bussemaker, en wordt de vereniging nu gedomineerd door vrouwelijke afstammelingen.

Bedreven historici tot enkele decennia geleden nog voornamelijk grote mannengeschiedenis, dit boek is een aansprekend voorbeeld van een nieuwe elitegeschiedenis, of misschien moet ik zeggen familiegeschiedenis, waarin op microscopische wijze wordt belicht hoe een familie zichzelf weet uit te vinden. Juist met moderne middelen als de verenigingsvorm, waarin familieleden als het ware transformeren in verenigingsleden, weet zij zich een eigen geheugen aan te meten, en het is letterlijk met die bril van het eigen familiearchief waarmee we naar de voorvaderen, de stichters en hun nazaten kijken. Daarmee verschaft dit familieboek niet alleen een mooi beeld van verschillende generaties Amsterdamse Salmen en hun maatschappelijke opklimming, maar eveneens van hun 'neven' die vanuit de Oost gestalte gaven aan het zogenaamde Indisch fortuin binnen de Nederlandse zakenwereld. Dat deze meerdere continenten overspannende, 'denkbeeldige gemeenschap' ook de diepe wonden van de Tweede Wereldoorlog overleefde, is tekenend voor een hernieuwde behoefte aan binding. Vandaag de dag lijkt de familievereniging, in een steeds individualistischer, postmoderne samenleving waarin de traditionele standen en zuilen sinds de jaren zestig hun gezag verloren, weer een nieuwe rol te spelen. Het beeld dat zich opdringt is dat van een jongere generatie op zoek naar authenticiteit, gelokaliseerd in de Friese en Amsterdamse geboortegronden van eeuwen terug.

Rob van der Laarse

Universiteit van Amsterdam
Vrije Universiteit Amsterdam